

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu **P.**, podnikateľa, so sídlom v N., IČO: X, *zastúpeného JUDr. F., advokátom AK so sídlom v D.*, proti žalovanému **Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom v Banskej Bystrici, Nová 13, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/3320-39384/2010/993202-r z 25. marca 2010, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 20S/108/2010-44 z 20. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 20S/108/2010-44 zo dňa 20. novembra 2010 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 77,29 Eur k rukám právneho zástupcu JUDr. F. do troch dní.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného uvedené v záhlaví tohto rozsudku, ako aj rozhodnutie Daňového úradu Námestovo č. 658/320/72936/09/Fod zo dňa 9. decembra 2009 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd dôvodil tým, že obnova konania, ktorej sa žalobca domáhal a žalovaný návrhu nevyhovel, je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý predstavuje výnimku zo zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí v daňovom konaní. Z ustanovenia § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o správe daní vyplýva, že pre povolenie obnovy konania musia byť kumulatívne splnené tri podmienky:

- 1) novosť skutočností alebo dôkazov, ktoré vyšli najavo,
- 2) možnosť ich podstatného vplyvu na výrok rozhodnutia, a
- 3) nemožnosť ich uplatnenia v konaní bez zavinenia účastníka konania.

V prípade prvej podmienky sa krajský súd nestotožnil so záverom správcu dane, že predložené plnomocenstvo nie je novým dôkazom. Ako vyplýva z administratívneho spisu, žalobca ani raz v priebehu základného administratívneho konania neuviedol, že mu niekto plnú moc odovzdal, ukázal, resp. že vedel o jej existencii. Na tento dôkaz sa žalobca prvýkrát odvolal až po právoplatnom skončení daňového konania (03. mája 2007), a to v návrhu na jeho obnovu (10. augusta 2007), v ktorom uvádza, že k získaniu plnej moci došlo pri náhodnom stretnutí žalobcu s pánom K. v Bratislave (nakoľko v mieste bydliska ho nevedel kontaktovať, pretože pán K. vykonáva práce po celom území Slovenska ako aj v zahraničí) v mesiaci júl 2007 v Bratislave. Z uvedeného vyplýva, že ide o dôkaz svojím charakterom nový. Konštrukcia správneho orgánu nemá podľa krajského súdu oporu v skutkových zisteniach, správny orgán sa nevysporiadal s tvrdením žalobcu, že pán K. je jeho rovesník, ktorého dlhodobo pozná z rodnej obce, preto mu dôveroval a zastupovanie si nepreveroval. Nie je zrejmé, prečo správny orgán nereagoval na žalobcom uvádzané tvrdenia, ale vychádzal zo záveru, že plná moc musela byť žalobcovi ukázaná alebo odovzdaná, keď to nikto netvrdí a nevyžaduje to ani príslušná právna norma. K úspešnému vylúčeniu tohto pojmového znaku predmetného dôkazu by zo strany správneho orgánu došlo,

pokiaľ by preukázal, že tvrdenie žalobcu, že plnú moc získal až po skončení daňového konania, sa nezakladá na pravde; správny orgán však tejto skutočnosti nevenoval pozornosť.

Pri vymedzení druhého pojmového znaku krajský súd vychádzal z gramatického výkladu pojmu „možnosť“, t. j., že použitie nového dôkazu automaticky neznamená úspech žalobcu v obnovenom konaní, relevantná je len potencialita možnosti vplyvu na výrok rozhodnutia. Táto je podľa názoru krajského súdu nesporne daná, nakoľko rozhodnutie správneho orgánu je založené výlučne na okolnosti zastupovania obchodnej spoločnosti L., s. r. o., a potvrdenie obsahu plnej moci (ktorá nebola časovo obmedzená, t. j. mohla sa vzťahovať na predmetné obdobie dodania stavebných prác, nikdy nebolo tvrdené jej vypovedanie) zvýrazneného účinkami notársky overeného podpisu (§ 56 ods. 1 písm. b/ zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti v znení neskorších predpisov; ďalej len „zákon č. 323/1992 Zb.“) mení hodnotenie skutkového stavu prezentované v odôvodnení dodatočného platobného výmeru. Povinnosťou správneho orgánu bolo len vyhodnotiť, či v prípade ak sa preukáže pravdivosť nového dôkazu, bude mať jeho obsah vplyv na meritum veci alebo nie. Namiesto uvedeného však správny orgán posudzoval plnú moc obsahovo z hľadiska náležitostí (ktoré zákon ani nevyžaduje) a nie z hľadiska jej možného vplyvu na relevantnú okolnosť daného prípadu. Uvedený znak neznamená, že obnovené konanie musí byť založené len na tomto dôkaze, naopak, v novom konaní má byť vykonané plnohodnotné dokazovanie. Je však nesporné, že predložená plná moc len potvrdzuje tvrdenia žalobcu, že konal s pánom K. ako zástupcom spoločnosti L., s. r. o., a ako dôkaz môže (ale nemusí) priniesť úspech žalobcovi v merite veci – vo veci určenia výšky **dane z pridanej hodnoty za príslušné zdaňovacie obdobie**.

V prípade tretieho bodu krajský súd uviedol, že správny orgán žiadnym spôsobom nevyvrátil tvrdenie žalobcu, že nový dôkaz získal do dispozičnej sféry bez vlastného zavinenia až po právoplatnom skončení základného konania. V pôvodnom konaní žalobca vychádzal z toho, že pána K. poznal, spoliehal sa na neho a nepožadoval preukázanie splnomocnenia. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal aj na ustanovenie § 33 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak splnomocnenec prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocenstva, je splnomocniteľ viazaný, len pokiaľ toto prekročenie schválil.

Vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia správneho orgánu krajský súd poukázal aj na nesprávnosť citácie ustanovenia § 9 ods. 3 až ods. 5 zákona o správe daní zo strany správneho orgánu. Citované ustanovenie sa vzťahuje na zastupovanie v samotnom daňovom konaní (o ktoré v predmetnej veci nejde) a nie na zastupovanie medzi fyzickými a právnickými osobami navzájom. Všeobecná právna úprava zastupovania fyzických

a právnických osôb nestanovuje explicitný prejav splnomocnenej osoby o tom, že splnomocnenie prijíma ako obligatórnu súčasť plnej moci (jednostranného právneho úkonu), preto vyžadovanie tohto prejavu vôle zo strany správneho orgánu nemá oporu v zákone, navyše jeho doplnenie ex post do právneho úkonu, ktorého obsah bol daný pri jeho podpísaní, je z hľadiska princípov dokazovania nelogické. Krajský súd žalovanému tiež vytkol „operatívne zisťovanie“ skutočností formou výsluchu p. J., o ktorom žalobcu neinformoval. Podľa názoru krajského súdu išlo o nadbytočný úkon, ktorý nesmeroval k preukázaniu vyššie vymedzených základných znakov rozhodných v prvej fáze konania o obnove konania. Skutočnosť, či pán J. plnú moc podpísal, prípadne skúmanie pravosti jeho podpisu na plnej moci, má byť predmetom až obnoveného konania. Preto takýto postup správca dane je podľa krajského súdu v rozpore so zákonom.

O náhrade trov krajský súd rozhodol podľa § 250k OSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný priznal náhradu trov konania v sume 66,- Eur ako hotový výdavok predstavujúci zaplatený súdny poplatok v kolkochoch.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, domáhajúc sa zmeny rozsudku krajského súdu a zamietnutia žaloby. Poukázal na to, že v predmetnej právnej veci nebol daný dôvod na obnovu daňového konania podľa § 51 ods. 1 písm. a/ ani podľa písm. b/ zákona o správe daní. Žalovaný bol podľa svojho názoru oprávnený vykonať dokazovanie a žiadať doplnenie splnomocnenia o prejav vôle splnomocnenej osoby (čo žalovaný považuje za preverenie predloženého splnomocnenia). Správca dane je oprávnený posúdiť vplyv nového dôkazu na výsledok doterajšieho konania ako aj skutočnosť, či takýto nový dôkaz nemohol byť v doterajšom konaní uplatnený bez zavinenia žalobcu. Opätovne poukázal na § 9 ods. 3 zákona o správe daní a ďalej uviedol, že nakoľko malo ísť o nový dôkaz, ktorý bol jednostranným prejavom vôle, mohol sa k tomuto splnomocneniu vyjadriť len splnomocniteľ (J.), ktorý ho mal udeliť. Zápisnica o tomto zisťovaní bola spísaná v miestne trvalého bydliska J. J., išlo o operatívne zisťovanie v rámci správy daní, o ktorom ani nebolo možné vopred žalobcu informovať. Žalovaný trval na tom, že žalobca mohol plnú moc predložiť už v pôvodnom konaní, preto nejde o nový dôkaz odôvodňujúci obnovu konania. Žalovaný sa zameril na vyhodnotenie obsahu predloženej listiny vo vzťahu ku konaniu, voči ktorému bol návrh na povolenie obnovy konania podaný. Správca dane správne vyhodnotil, že tento dôkaz nemá podstatný vplyv na konanie, lebo samotná existencia predloženej listiny ešte vôbec nedokazuje, že sporné stavebné práce boli naozaj aj vykonané spoločnosťou L., s. r. o. Podľa žalovaného

plnomocenstvo nemá vplyv na meritum veci. Jeho povinnosťou nebolo vyvrátiť tvrdenie žalobcu, že nový dôkaz získal do dispozičnej sféry bez vlastného zavinenia, pretože pána K. poznal. Preukázanie toho, že dôkaz nemohol byť predložený už v čase výkonu daňovej kontroly bez zavinenia žalobcu, je povinnosťou žalobcu a nie správneho orgánu.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť. Podľa jeho názoru správne orgány nesprávne pochopili inštitút plnomocenstva a neprimerane nad mieru ustanovenú zákonom zaťažovali žalobcu, keď sa v rámci konania o povolení obnovy konania zamerali na preskúmanie náležitostí novopredloženého dôkazu – plnej moci a od žalobcu požadovali doplnenie plnej moci o úradne osvedčený podpis splnomocnenej osoby a o písomný prejav vôle splnomocnenej osoby, že plnú moc prijíma v zmysle § 9 ods. 3 zákona o správe daní. Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že sa týka len zastupovania v daňovom konaní, a nie v podnikateľskom styku medzi podnikateľmi, preto nemusí spĺňať náležitosti podľa § 9 ods. 3 zákona o správe daní. Správny orgán odôvodňuje nesplnenie podmienky v § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o správe daní tým, že konať v mene spoločnosti možno iba na základe predloženia plnej moci vystavenej splnomocniteľom – toto tvrdenie však nemá oporu v platnom práve, pretože nezohľadňuje skutočnosť, že obchodná spoločnosť môže byť za určitých predpokladov viazaná aj právnymi úkonmi osôb, ktoré konajú bez plnej moci, alebo právnymi úkonmi osôb, ktoré síce konajú na základe plnej moci, ale svojimi úkonmi prekročia rozsah oprávnenia. Poukázal aj na nesprávny postup správcu dane, keď vykonal dokazovanie a vypočul svedka (J. J.), o čom žalobcu neupovedomil. Vykonalie dôkazu v tomto štádiu konania je v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, § 29 ods. 1, § 1a písm. d/ zákona o správe daní, správny orgán nerešpektoval právny názor Krajského súdu v Žiline vyjadrený v rozsudku č. k. 21S/108/2008-62, keď v prvej fáze konania o obnove konania sa mal správny orgán obmedziť na zisťovanie, či je možné obnovu konania pripustiť, či boli splnené predpoklady na obnovu konania podľa § 51 ods. 1 písm. a/, písm. b/ zákona o správe daní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP a § 211 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj administratívneho spisu žalovaného mal za preukázané skutkové a právne východiská rozsudku krajského súdu a v plnom rozsahu sa stotožňuje s jeho dôvodmi, na ktoré súčasne odkazuje ako na svoje vlastné, pričom ani so zreteľom na dôvody odvolania nie je daná potreba ich akýmkoľvek spôsobom dopĺňovať. Odvolací súd len podčiarkuje, že žalovaný sa neriadil skorším rozsudkom krajského súdu a samotné dôvody odvolania v prejednávanej veci svedčia o nerešpektovaní právneho názoru súdu, ktorým bol podľa § 250j ods. 6 OSP viazaný.

Odvolací súd sa navyše stotožňuje s dôvodmi, ktoré po prejednaní odvolania žalovaného v totožných veciach totožných účastníkov (avšak za iné zdaňovacie obdobia) vyslovil najvyšší súd v konaniach 5Sžf/5/2011 a 5 Sžf/6/2011, pričom zdôrazňuje, že ak už správca dané vykonal dokazovanie (v mieste trvalého bydliska J. J. po predchádzajúcom telefonickom rozhovore s ním) mal o jeho vykonaní prípadne výsledku upovedomiť aj žalobcu. Absenciou tohto postupu správca dane ako aj žalovaný porušili práva žalobcu, ktoré mu právny poriadok poskytuje (§ 2 ods. 2, ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb.), najmä však článku 48 ods. 1 ústavy, podľa ktorého každý má právo vyjadriť sa k dôkazom, na základe ktorých sa v jeho veci rozhodlo. Žalovaný však rozhodol vo veci bez toho, aby žalobca mal možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam uvedeným p. J. v konaní o povolenie obnovy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalovaného uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP s poukazom aj na dôvody rozsudku krajského súdu, ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP a tak, že žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu) v sume 57 Eur a jeden paušál v sume 7,41 Eur, plus daň 20 % z pridanej hodnoty v sume

12,88 Eur, spolu 77,29 Eur, v zmysle vyčíslenia právnym zástupcom zo dňa 26. septembra 2011 (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 211 ods. 2 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ktorú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť do rúk právneho zástupcu JUDr. F. (§ 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) do troch dní.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. novembra 2011

JUDr. Ida H a n z e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková